

**Національна академія аграрних наук України
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
Житомирський національний агроекологічний університет
Національний університет харчових технологій
Литовський інститут аграрної економіки
Інститут економіки сільського господарства та продовольства
(м. Варшава, Польща)
Інститут системних досліджень в АПК
Національної академії наук Білорусії
Казахський НДІ економіки АПК і розвитку сільських територій**

РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ КРАЇН В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

**Матеріали Сьомої міжнародної науково-практичної
молодіжної конференції (у заочній формі)**

Присвячена 60-річчю ННЦ «Інститут аграрної економіки»

01 червня 2016 року

Київ
Національний науковий центр
«Інститут аграрної економіки»
2016

УДК 631.1.016:338.432
ББК 65.32
Р 64

Редакційна колегія: Ю.О. Лупенко, В.М. Жук, М.І. Пугачов, Л.І. Курило, М.І. Козак, Н.М. Столярчук, О.І. Стародуб, І.М. Беженар, В.В. Гарбар, Р.В. Костюк, М.А. Лисак, С.М. Остапчук, В.С. Півторак

Рецензенти: *Кропивко М.Ф.* – доктор економічних наук, професор, академік НААН;
Малік М.Й. – доктор економічних наук, професор, академік НААН

Рекомендовано до друку вченою радою Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» (протокол № 6 від 27.05.2016 р.)

Посвідчення УкрІНТЕІ № 220 від 28 квітня 2016 року

Розвиток економіки України та інших країн в умовах інтеграційних процесів : Матеріали Сьомої міжнародної науково-практичної молодіжної конференції (у заочній формі), 01 червня 2016 року / редкол. : Ю. О. Лупенко та ін. – К. : ННЦ «ІАЕ», 2016. – 352 с.

Висвітлено теоретичні та прикладні засади розвитку економіки України та інших країн в умовах інтеграційних процесів. Матеріали розраховані на наукових працівників, професорсько-викладацький контингент вищих навчальних закладів, керівників і фахівців виробничих структур, державних органів управління, широкий загал читачів.

УДК 631.1.016:338.432
ББК 65.32

© Національний науковий центр
«Інститут аграрної економіки», 2016

країн, що дозволить підвищити ефективність впровадження інновацій та забезпечити прискорення формування інноваційної моделі розвитку конкурентоспроможного сільського господарства України.

Список використаних джерел: 1. Анісімова О.М. Інноваційна складова підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств України // Стратегія підприємства в контексті підвищення його конкурентоспроможності, 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://donduet.edu.ua/attachments/article/2013/1razdel.pdf>; 2. Ксенофонтов М.М. Інтеграція та самоорганізація аграрного бізнесу в умовах децентралізації влади // Функції органів міжгосподарського й господарського управління. – 2015. – Київ. – С. 243-260; 3. Мусіна Л. Основні засади переходу до економіки знань: перспективи для України // Економіка і прогнозування. – 2003. – № 3. – С. 87–107; 4. Горбатюк О. В. Удосконалення організаційно-економічного механізму трансферу інновацій у сільському господарстві // Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка", 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2737>.

УДК 657

Томчук В. В., к.е.н
ТОВ «Вінницька Промислова Компанія», Україна

КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОНТРОЛЮ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

На сучасному етапі розвитку ринкових відносин, проведення комплексних економічних реформ, зростання конкурентоспроможності, невизначеності зовнішнього і внутрішнього середовища особливого значення набуває підвищення ефективності господарської діяльності підприємств, що можливе тільки за умов удосконалення управління ними на основі оптимальних управлінських рішень. Формування альтернативних варіантів управлінських рішень і вибір оптимального потребує застосування сучасних інформаційних систем і комп'ютерних засобів.

Особливо важливим є впровадження у діяльність сільськогосподарських підприємств прогресивних форм управління на основі *комплексних інформаційних систем* для врахування всіх соціально-економічних особливостей і конкретних умов агропромислового виробництва.

Формування комплексної інформаційної системи забезпечить інтеграцію інформаційних ресурсів для комп'ютеризації документообігу, систематизації та узагальнення даних економічного характеру, підготовки необхідної інформації на запити внутрішніх і зовнішніх користувачів.

Як свідчать визначення суті управлінського рішення та аналіз вимог до нього сільськогосподарським підприємствам необхідно володіти засобами збору і обробки значних обсягів інформації щодо стану виробництва, цін на продукцію і виробничі запаси, кон'юнктуру на ринку та багато інших факторів, що дає можливість підвищити показники ефективності діяльності підприємства, формувати і приймати ефективні стратегічні рішення [3].

Впровадження комплексної інформаційної системи на сільськогосподарському підприємстві передбачає дотримання таких методологічних засад:

- ✓ врахування вимог ринкових відносин та особливостей міжнародних стандартів обліку, контролю, аудиту;
- ✓ формування принципів комплексної обробки всіх видів управлінської інформації: облікової, контрольної, аналітичної;
- ✓ адаптування теоретичних основ бухгалтерського обліку і контролю до сучасних інформаційних технологій;
- ✓ визначення можливостей комп'ютерних засобів і засобів спілкування щодо комплексної обробки даних;
- ✓ узгодження взаємозв'язків всіх складових управлінського процесу для формування інтегрованого інформаційного потоку;
- ✓ формування уніфікованої системи показників обліку, контролю та аудиту;
- ✓ спорідненість окремих джерел інформації та окремих первинних носіїв інформації;

визначення порядку розробки альтернатив управлінських рішень і вибору оптимального на основі комплексної оцінки результатів діяльності підприємства [3].

З нашого погляду, ведення бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах при застосуванні комп'ютерних технологій вносить деякі зміни у процес проведення контролю грошових потоків. У середовищі комп'ютерних технологій функціонування системи бухгалтерського обліку змінюються:

- ✓ процедури, яких дотримуються суб'єкти контролю у процесі дослідження системи бухгалтерського обліку грошових коштів;
- ✓ розробка і здійснення тестів контролю та процедур перевірки за суттю, необхідних для досягнення мети контролю.

Вважаємо, що застосування комп'ютерних технологій у бухгалтерському обліку потребує спеціальних знань і навиків для проведення контрольних заходів і спрощення процесу контролю грошових потоків сільськогосподарського підприємства.

Складність проведення контрольного процесу залежить від рівня автоматизації і інтеграції ділянок бухгалтерського обліку, ступеню доступності та єдності інформаційної бази облікових даних, складністю процесів обробки

даних, можливістю формування звітних форм для зовнішніх користувачів і внутрішнього користування.

Важливим питанням організації внутрішнього контролю грошових потоків є обґрунтований вибір об'єктів, при цьому враховуються завдання контролю на всіх рівнях управління (таблиця 1).

Таблиця 1

Об'єкти внутрішнього контролю в умовах комплексної інформаційної системи

№ п/п	Вид об'єкт	Склад об'єкту	Параметри об'єкту
1	2	3	4
1	Ресурси	матеріальні, трудові, фінансові, інформаційні	матеріальні, трудові, фінансові, інформаційні
2	Процеси	господарські операції з руху грошових коштів, документальне оформлення операцій, достовірність відображення і зберігання інформації, використання технічного і програмного забезпечення та 313н...	відповідність чинному законодавству, правильність організації, дотримання встановленого порядку документообігу
3	Результати	попередні, поточні, проміжні, підсумкові	правильність розрахунків, достовірність, достатність інформації для прийняття рішень
4	Оцінки	оцінювання дій управлінського персоналу на різних рівнях управління	повнота, вчасність, професійний рівень виконання обов'язків

Джерело: побудовано автором за [2, с. 175; 4, с. 262]

Суб'єктами є окремі посадові особи і працівники структури та функціональних підрозділів підприємства [1, с. 255].

Суб'єктами контролю грошових потоків сільськогосподарського підприємства є група осіб на чолі з керівником підприємства, які наділені відповідними правами та обов'язками по здійсненню контрольних функцій над об'єктами контролю:

- ✓ суб'єкти організації – керівник, власник або підпорядкований йому орган, обов'язками яких є організація контрольної діяльності на підприємстві;
- ✓ суб'єкти здійснення контролю – підпорядковані керівнику підприємства підрозділи управління, працівники підприємства, обов'язки яких включають виконання контрольних функцій.

Суб'єкти внутрішнього контролю грошових потоків сільськогосподарського підприємства виконують завдання попереднього,

Працівники, які здійснюють контрольні процедури, мають володіти достатніми знаннями з методики і складових контролю, бухгалтерського обліку, аналізу, і навиками роботи з комплексною інформаційною системою: пошук потрібної інформації, формування звітних форм за визначений період, за окремими ознаками.

До основних завдань внутрішньогосподарського контролю в умовах застосування комп'ютерної обробки даних Л. О. Терещенко і І. І. Матієнко-Зубенко відносять:

- ✓ контроль правомірності застосування на підприємствах форм і засобів обліку;
- ✓ контроль правомірності фіксації первинних господарських операцій і підтвердження відповідними даними документів;
- ✓ дослідження облікових даних щодо повноти відображення їх;
- ✓ контроль за несанкціонованим доступом до облікової інформації;
- ✓ контроль за правильністю і своєчасністю здійснених розрахунків;
- ✓ контроль повноти і своєчасності формування звітної інформації;
- ✓ контроль коректності складання бухгалтерських проведення і формуванням облікових регістрів;
- ✓ дослідження і прогнозування фінансово-господарського стану підприємства;
- ✓ формування управлінських рішень за фактичною інформацією [1, с. 10-11].

Отже, в умовах комплексної інформаційної системи за наявності інформаційних взаємозв'язків контрольних задач із задачами інших підсистем виникає потреба чіткого розподілу функцій персоналу контролю і забезпечення взаємодії з персоналом інших підрозділів. З нашого погляду, впровадження комплексної інформаційної системи і сучасних комп'ютерних технологій» підвищить координованість діяльності підрозділів, оперативність обробки даних, покращить інформаційне забезпечення процесу прийняття управлінських рішень, що сприятиме підвищенню їх ефективності. При цьому забезпечується інтеграція системи відділу контролю з системою бухгалтерського обліку для можливості формування єдиної інформаційної бази для управлінського, бухгалтерського обліку і контролю за господарською діяльністю підприємства.

Список використаних джерел: 1. Б 90 Контроль і ревізія : підруч. для студ. спец. «Облік і аудит» вищ. навч. закл. / [Бутинець Ф. Ф., Виговська Н. Г., Малюга Н. М., Петренко Н. І.] ; під ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – 3-є вид., допов. і переробл. – Житомир : Рута, 2002. – 544 с., С. 255, С. 262. 2. Дікань Л. В. Контроль і ревізія : навч. посіб. / Дікань Л. В. – К. : ЦНЛ, 2004. – 245 с. 3. Томчук В. В. Організація системи контролю ефективності грошових потоків у сільськогосподарських підприємствах / В. В. Томчук // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Випуск 11 (41). – Ч. 2. – Редкол.:відп. ред. д.е.н, професор Герасимчук З. В. – Луцьк, 2014. – 432 с. 4. Харченко В. А. Система управління грошовими потоками підприємства / В. А. Харченко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 1. – С. 61 – 65.

67.	<i>Півторак В.С.</i>	Проблеми та перспективи підвищення інноваційної активності малого підприємництва	235
68.	<i>Плотнікова М.Ф.</i>	Сільський розвиток як основа суспільного зростання та продовольчої безпеки держави	238
69.	<i>Полях В.М.</i>	Особливості маркетингу на ринку продукції тваринництва	242
70.	<i>Радашкевич А.С.</i>	Учёт концессионных соглашений в соответствии с МСФО	245
71.	<i>Радченко О.Д.</i>	Підтримка сільського господарства України в умовах євроінтеграції	250
72.	<i>Ратошнюк Т.М., Капітула Л.Л.</i>	Оцінка виробничого та природно-ресурсного потенціалу сільських територій Житомирщини	254
73.	<i>Рибак Я.Я.</i>	Імплементация угоди з ЄС: залучення молоді до сільськогосподарської обслуговуючої кооперації	258
74.	<i>Рибалка І.М.</i>	Єврологістика в Україні: напрями розвитку в новому тисячолітті	261
75.	<i>Рошкевич В.Ф.</i>	Необхідність запровадження інституціональних змін у переробних ланках лісового господарства	263
76.	<i>Сакаль О.В., Савчук В.В.</i>	Механізми пом'якшення наслідків деградації екосистем для суспільного добробуту	266
77.	<i>Седнев Е.В.</i>	Некоторые аспекты интенсификации сельского хозяйства в Республике Беларусь	269
78.	<i>Семашко А.А.</i>	Распределение постоянных косвенных затрат с учетом МСФО	274
79.	<i>Семенович В.С., Жарикова О.А.</i>	Совершенствование учета лизинговых операций	278
80.	<i>Січкаренко К.О.</i>	Особливості здійснення трансферу технологій в Україні у контексті її інтеграції до Інноваційного простору ЄС	281
81.	<i>Смольська О.Ю.</i>	Економічна сутність процесу біологічних перетворень	286
82.	<i>Сморжевський В.В.</i>	Розвиток логістики в межах Євросоюзу	289
83.	<i>Станчин І.М.</i>	Влияние земельно-водной реформы на экономику растениеводства Туркменистана	292
84.	<i>Стародуб О.І.</i>	Недоліки сучасного механізму бюджетного фінансування аграрного сектору економіки України	298
85.	<i>Столярчук Н.М.</i>	Інноваційна діяльність науково-дослідних установ: об'єкти обліку і контролю	302
86.	<i>Стоянова-Коваль С.С.</i>	Особливості організації обліку в аграрних підприємствах	306
87.	<i>Ткачук Д.А.</i>	Основні фактори впливу зовнішнього середовища на здійснення трансферу інновацій сільськогосподарськими підприємствами	309
88.	<i>Томчук В.В.</i>	Комп'ютерні технології як інструмент контролю грошових потоків сільськогосподарських підприємств	311
89.	<i>Трачова Д.М.</i>	Роль амортизаційної політики в процесі оновлення необоротних активів підприємства	315

Наукове видання

РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ КРАЇН В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

**Матеріали Сьомої міжнародної науково-практичної
молодіжної конференції (у заочній формі)**

Присвячена 60-річчю ННЦ «Інститут аграрної економіки»

01 червня 2016 року

Відповідальний за випуск *Н. М. Столярчук*

Комп'ютерна верстка *Н. М. Столярчук*

Оригінал-макет *А. В. Ващенко*

Підп. до друку 14.06.2016. Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 22. Обл.-вид. арк. 21,16. Наклад 40 пр. Зам. 54.

Видання та друк – Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
03127, м. Київ-127, вул. Героїв оборони, 10.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2065 від 18.01.2005 р.